

ความสัมพันธ์ระหว่างสัมฤทธิผลทางการเรียนกับแบบการใช้ความคิด
ของนักเรียนระดับประถมศึกษา
โรงเรียนสาธิต จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

THE RELATIONSHIP BETWEEN THE ACADEMIC ACHIEVEMENT
AND COGNITIVE STYLES OF THE ELEMENTARY SCHOOL STUDENTS
OF THE CHULALONGKORN UNIVERSITY DEMONSTRATION SCHOOL

โดย

นางสาว เพ็ญพิไล จิรอิทธิวรธนา ค.บ. (เกียรตินิยม)

วิทยานิพนธ์นี้

เป็นส่วนประกอบการศึกษาตามระเบียบปริญญาโท
ของบัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

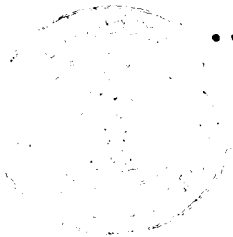
แผนกวิชาจิตวิทยา

พ.ศ. 2513

002147

I168324

บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย อนุมัติให้บัณฑิตวิทยาลัยนี้เป็น
ส่วนประกอบการศึกษาตามระเบียบปริญญามหาบัณฑิต

1152 ๒๖:๒๖

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

คณะกรรมการตรวจวิทยานิพนธ์

กรรมการ
กรรมการ
กรรมการ
กรรมการ

อาจารย์ผู้ควบคุมการวิจัย ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ประสาร มาลากุล ณ อุษยา

วันที่ 30 เดือน มิถุนายน พ.ศ. 2513

หัวข้อวิทยานิพนธ์ ความสัมพันธ์ระหว่างสัมฤทธิผลทางการเรียนกับแบบการใช้ความคิดของ
นักเรียนระดับประถมศึกษา โรงเรียนสาธิต จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ชื่อ นางสาว เพ็ญพิไล จิรอิทธิวรรณ

แผนกวิชา จิตวิทยา

ปีการศึกษา 2513

บทคัดย่อ

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์ที่จะศึกษาความสัมพันธ์ ระหว่างสัมฤทธิผล ในการ
เรียนวิทยาศาสตร์ และคณิตศาสตร์กับแบบในการใช้ความคิดห้าแบบ คือ แบบวิเคราะห์
แบบบรรยาย แบบจำแนกประเภท แบบอ้างอิง และแบบหาความสัมพันธ์ และเปรียบเทียบ
เทียบแบบในการใช้ความคิดทั้งห้าแบบของนักเรียนชาย และนักเรียนหญิงในระดับการศึกษา
เดียวกัน

กลุ่มตัวอย่าง เป็นนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนสาธิต จุฬาลงกรณ์
มหาวิทยาลัย จำนวน 177 คน เป็นนักเรียนหญิง 52 คน และนักเรียนชาย 125 คน

ผู้วิจัยได้สร้างแบบทดสอบขึ้น 30 ข้อ เพื่อใช้วัดแบบในการใช้ความคิดของ
กลุ่มตัวอย่าง โดยที่ข้อทดสอบแต่ละข้อจะประกอบด้วยภาพขาวดำสามภาพ ซึ่งเป็นภาพของ
คน สัตว์ หรือสิ่งของ วิธีทดสอบให้กลุ่มตัวอย่างเลือกจับคู่ภาพสองภาพในข้อทดสอบ
พร้อมกับบอกเหตุผลในการจับคู่ นั้น นำเหตุผลที่กลุ่มตัวอย่างให้มาวิเคราะห์ว่า เป็นแบบ
ในการใช้ความคิดแบบใด แล้วคำนวณสัมประสิทธิ์แห่งสหสัมพันธ์ระหว่างคะแนนในความคิด
แต่ละแบบกับคะแนนสัมฤทธิผลเฉลี่ยในวิชาวิทยาศาสตร์ และคณิตศาสตร์ที่กลุ่มตัวอย่างได้
จากการสอบประจำภาคต้นของปีการศึกษา 2512 และเปรียบเทียบคะแนนเฉลี่ยของแบบ
ในการใช้ความคิดทั้งห้าแบบ ระหว่างนักเรียนชาย และนักเรียนหญิง โดยวิธีทดสอบ
สมมติฐานทางสถิติ

ผลของการวิจัย มีดังนี้

1. คะแนนสัมฤทธิ์ผลในวิชาวิทยาศาสตร์ และคณิตศาสตร์ ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนสาธิต จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย มีความสัมพันธ์ในทางกลับกับความคิดแบบบรรยาย และมีความสัมพันธ์ในทางตรงกับความคิดแบบหาความสัมพันธ์ ในระดับความเชื่อมั่นที่ 1 % โดยที่ค่า ส.ป.ส. แห่งสหสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรในความคิดทั้งสองแบบนี้จะมีค่าต่ำ ผู้วิจัยไม่พบความสัมพันธ์ที่มีนัยสำคัญทางสถิติระหว่างคะแนนสัมฤทธิ์ผลกับความคิดแบบวิเคราะห์ แบบจำแนกประเภท และแบบอ้างอิง

2. ความแตกต่างระหว่างเพศไม่เป็นตัวแปรที่มีอิทธิพล ต่อแบบการใช้ความคิดของนักเรียนชายหญิงที่อยู่ในระดับการศึกษาเดียวกัน

Thesis Title The Relationship between the Academic Achievement and Cognitive Styles of the Elementary School Students of the Chulalongkorn University Demonstration School

Name Miss Penpilai Jiraeithivanna

Department Psychology

Academic Year 1970

ABSTRACT

The purposes of this thesis were to study whether there was any relationship between the academic achievement and the five cognitive styles: analytic, descriptive, categorical, inferential and relational-contextual, and whether there was any difference between boys and girls on their cognitive styles.

The subjects of the study were 177 Prathom Sueksa IV students: 52 girls and 125 boys of the Chulalongkorn University Demonstration School. A test consisted of 30 sets of pictures of humans, objects and animals was constructed. The subjects were asked to pick out two of the three pictures they thought, should go together. Their cognitive styles were measured by the reasons they gave in the grouping task, and their academic achievement was measured by the result of the first term examination on general science and arithmetic. Pearson's Product-moment Coefficient of correlation and the Z-test were employed in this study.

The major findings of the study are as follows:

- 1. There was a mild degree of negative relationship between the academic achievement and the descriptive style. A low and positive

correlation was found between the achievement scores and the relational style. The relationships between academic achievement and the analytic, categorical and inferential styles were not statistically significant.

2. There was no difference in the cognitive styles between the boys and girls used as samples in this study.

กิติกรรมประกาศ

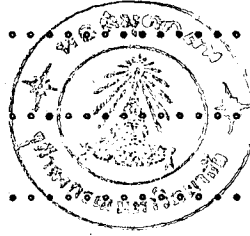
ในการทำวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ ผู้วิจัยได้รับความกรุณาจากอาจารย์หลายท่าน
 ด้วยกัน คือ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ประสาร มาลากุล ณ อยุธยา อาจารย์ผู้ควบคุมการ
 วิจัย ได้ให้คำปรึกษาและตรวจแกไขข้อผิดพลาดต่าง ๆ อาจารย์ ดร. พจน์ สะเพียรชัย
 และอาจารย์ สุภาพรณ พรหมพิทักษ์ ได้ให้คำแนะนำเกี่ยวกับการสร้างแบบทดสอบ
 อาจารย์ เคื่อน สินธุพันธ์ประทุม ได้ให้คำปรึกษาทางสถิติ อาจารย์ ดร. นवलเพ็ญ
 วิเชียรโชติ ได้ให้ยืมวิทยานิพนธ์และแบบทดสอบ และอาจารย์ สุภากร ราชากรกิจ
 อาจารย์ใหญ่โรงเรียนสาธิต แผนกประถมศึกษา จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ได้ให้ความ
 สะดวกในการเก็บข้อมูล

ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณอาจารย์ทุกท่านที่ได้ออกล่าวนามมาแล้วเป็นอย่างสูง
 ณ ที่นี้ และขอขอบคุณคุณ เลอศักดิ์ บณฺดกชนิโรบล ที่ได้ช่วยวาดรูปในแบบทดสอบ และ
 ท่านที่มีได้ออกล่าวนามอื่น ๆ ที่มีส่วนช่วยให้วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จโดยสมบูรณ์

สารบัญ

หน้า

บทคัดย่อภาษาไทย	ก
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ	ค
กิตติกรรมประกาศ	จ
สารบัญ	ฉ
รายการตารางประกอบ	ญ
บทที่	
1. บทนำ	
- ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา	1
- ความมุ่งหมายของการวิจัย	4
- ขอบเขตของการวิจัย	5
- ขอบเขตของเนื้อหา	5
- สมมติฐาน	5
- คำจำกัดความ	6
- การวิจัยที่เกี่ยวข้อง	8
2. วิธีดำเนินงานและการรวบรวมข้อมูล	
- ตัวอย่างประชากร	17
- เครื่องมือและวิธีการในการวิจัย	18
3. การวิเคราะห์และการอภิปรายผลการวิจัย	
- ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	27
- การอภิปรายผลการวิจัย	34

สารบัญ (ต่อ)

4. สรุปผลการวิจัยและข้อเสนอแนะ	หน้า
- สรุปผลการวิจัย	41
- การประเมินผลการวิจัย	43
- ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยในครั้งต่อไป	45
ภาคผนวก ก	47
ภาคผนวก ข	83
บรรณานุกรม	86

รายการตารางประกอบ

ตารางที่	หน้า
1. คะแนนเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานในวิชาวิทยาศาสตร์และคณิตศาสตร์ของกลุ่มตัวอย่างจำนวน 177 คน	17
2. ความแตกต่างของคะแนนระหว่างพวก high analytic และ low analytic ซึ่งคิดจาก 27% บนและ 27% ล่างของนักเรียนทั้งหมด ในข้อสอบที่ได้รับการคัดเลือกแล้ว	20
3. จำนวนคะแนนในแบบการใช้ความคิดทั้งห้าแบบของข้อสอบที่ได้รับการคัดเลือกแล้ว โดยคิดจากจำนวนนักเรียนทั้งหมด	21
4. ส.ป.ส. แห่งสหสัมพันธ์ระหว่างคะแนนสัมฤทธิ์ผลในวิชาวิทยาศาสตร์และคณิตศาสตร์กับแบบในการใช้ความคิดทั้งห้าแบบของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4.	28
5. คะแนนสูงสุดและต่ำสุดของแบบในการใช้ความคิดทั้งห้าแบบของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4	31
6. คะแนนเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของแบบในการใช้ความคิดทั้งห้าแบบของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4	32
7. เปรียบเทียบคะแนนเฉลี่ยของแบบในการใช้ความคิดทั้งห้าแบบระหว่างนักเรียนชายและนักเรียนหญิง ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4	32